

Jan Hamáček
1. místopředseda vlády
a ministr vnitra

Praha 11. prosince 2018
Č. j.: MV-140294-2/AS-2018
Počet listů: 3

Vážený pane poslanče,

reaguji na Vaši interpelaci ve věci „Převzetí a zpracování archivních materiálů z tzv. Slánského procesu převzatých Národním archivem od Národního filmového archivu“.

1) Na jakém právním základě a v jakém stavu je převzal:

Národní archiv převzal veškeré archivní materiály a další dokumentaci na základě ústavního zákona č. 496/1990 Sb., o navrácení majetku Komunistické strany Československa lidu České a Slovenské federativní republiky. Vlastní převzetí proběhlo podle protokolu o výběru archiválií mimo skartační řízení, zpracovaném Státním oblastním archivem v Praze podle ustanovení § 11 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Stav převzatých dokumentů nebyl dobrý. Filmové pásy i mikrofilmy byly znečištěné, některé nenařinuté na středovkách a tím zdeformované, nitrocelulózo-ová podložka jevila známky rozpadu, v případě mikrofilmů byl zaznamenán octový syndrom. Výskyt živých zárodků plísní na filmových pásech, mikrofilmech a mikrofiších se neprokázal. Zvukové pásy byly převzaty Národním archivem až po jejich digitalizaci v Archivu Českého rozhlasu, jemuž je předal Národní filmový archiv ještě před rozhodnutím o jejich uložení v Národním archivě. Proto mohly být převzaty již vyčištěné, nenařinuté na nových středovkách a adjustovány v nových krabicích. V první fázi fyzické očisty proběhly také mikrobiologické zkoušky.

Národní archiv uložil filmové pásy a mikrofilmy do karanténního depozitáře a provedl jejich důslednou kontrolu. Pásy byly zbaveny nečistot a převinuty na nové středovky. Bylo zjištěno, že dva pásy jsou zcela rozpadlé a 10 pásů vykazuje pokročilý stupeň degradace (jednotlivé závity filmového pásu k sobě byly pevně přilepeny, že s nimi nebylo možné manipulovat, aniž by došlo k jejich poškození). Obdobně byly ošetřeny mikrofilmy.

2) V jakých podmínkách je uchovává:

Zvukové pásy jsou uloženy ve stálých klimatických podmínkách odpovídajících mezinárodním standardům. Depozitář je konkrétně vybaven pro uchovávání těchto nosičů (teplota 18 °C, relativní vlhkost 45%). Filmové pásy budou po převozu ze Zlína umístěny ve speciálním chladicím boxu vybudovaném pro tyto účely, při teplotě 5 °C a relativní vlhkosti 35 %. Mikrofilmy jsou uchovávány v podmínkách vhodných pro acetylcelulózu, tj. 18 °C a relativní vlhkosti 45 %.

3) Jak je restauruje, případně digitalizuje (za jakých finančních nákladů) a kdy bude tento proces ukončen.

Restaurování filmových pásů nebylo nutné, proběhla pouze výměna vadných slepek, očištění a nová adjustace. Určitý restaurátorský zásah si vyžádá pouze 10 filmových pásů, jejichž obsahem je negativ zvuku, a které jsou pevně slepené. V tomto případě musí být zvolen vhodný postup, který je konzultován s domácími i zahraničními odbornými pracovišti.

Digitalizace zvukových záznamů i filmových pásů byla dokončena. Digitální reprodukce byly pořízeny ve formátu 4K, v současné době probíhá jejich transfer do Národního archivu a současně jejich kontrola a archivní zpracování. Na tuto činnost poskytlo Ministerstvo vnitra pro rok 2018 částku ve výši 2,5 mil. Kč, která byla nanejvýše hospodárně a účelně Národním archivem vydána. Na příští rok je připravena částka ve výši 1,5 mil. Kč s tím, že všechny práce na fyzické záchraně archiválií, jejich digitalizace, zpřístupnění a uložení za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy budou dokončeny.

4) Jak byl zpracován jejich soupis:

Soupis filmových a zvukových pásů byl vytvořen Národním filmovým archivem. Národní archiv ho po důkladné kontrole potvrdil a převzal. Soupis mikrofilmů stále ještě vzhledem k jejich množství a neznámému obsahu probíhá. Signace jednotlivých svítků

odpovídá signaturám archivního souboru Ústředního výboru KSČ. Restaurování v tomto případě rovněž probíhá, a to u obalů mikrofilmů, které byly zasaženy zárodky plísní. V současné době probíhá jejich očištění a nová adjustace. Zatím bylo prohlédnuto více než 800 svitků mikrofilmů, u nichž bylo zjištěno, že jde o studijní, matriční nebo bezpečnostní mikrofilmy originálů archiválií, které jsou uloženy v analogové podobě v Národním archivu v archivním souboru Ústřední výbor KSČ. Tyto práce budou dokončeny v roce 2019.

5) Jaké plány má v oblasti případného zveřejnění těchto materiálů nebo jejich částí:

Na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra a Národního archivu jsou všechny zdigitalizované zvukové záznamy již nyní volně k dispozici zájemcům na adrese www.nacr.cz. Tímto způsobem budou postupně zpřístupněny rovněž všechny filmy.

Zároveň žádám o poskytnutí úplného soupisu archiválií anebo dokumentů převzatých od Národního filmového archivu, resp. té jejich částí, která se vztahuje k písemnostem, kopiím písemností na mikrofilmech či mikrofiších, tedy nikoliv audio či videonahrávek.

Poskytnutí úplného soupisu archiválií, tedy jejich částí tvořené kopiemi dokumentů na mikrofilmech či mikrofiších, prozatím není možné, neboť práce na jejich záchraně a přípravě k digitalizaci, zveřejnění a uložení dosud nebyly dokončeny. Zejména vzhledem k výskytu plísní bylo možné prohlédnout jen jejich část. Při jejich důkladné prohlídce však bylo zjištěno, že jde o kopie originálů archiválií uložených v archivním souboru Ústřední výbor KSČ. Již nyní je tedy možné studovat alespoň originály archiválií přímo ve studovně Národního archivu, který s jejich výběrem samozřejmě poskytne všestrannou pomoc.

S pozdravem

Vážený pan
PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.
poslanec Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
Praha